

Taligenkänning

Användarutbildning
Sjukhusen i väster

Taligenkänning

Innehåll:

- Introduktion
- Dragon Medical One överblick
- Diktafon eller headset
- När du taligenkänner
- Tips och hjälp

Del 1

Introduktion

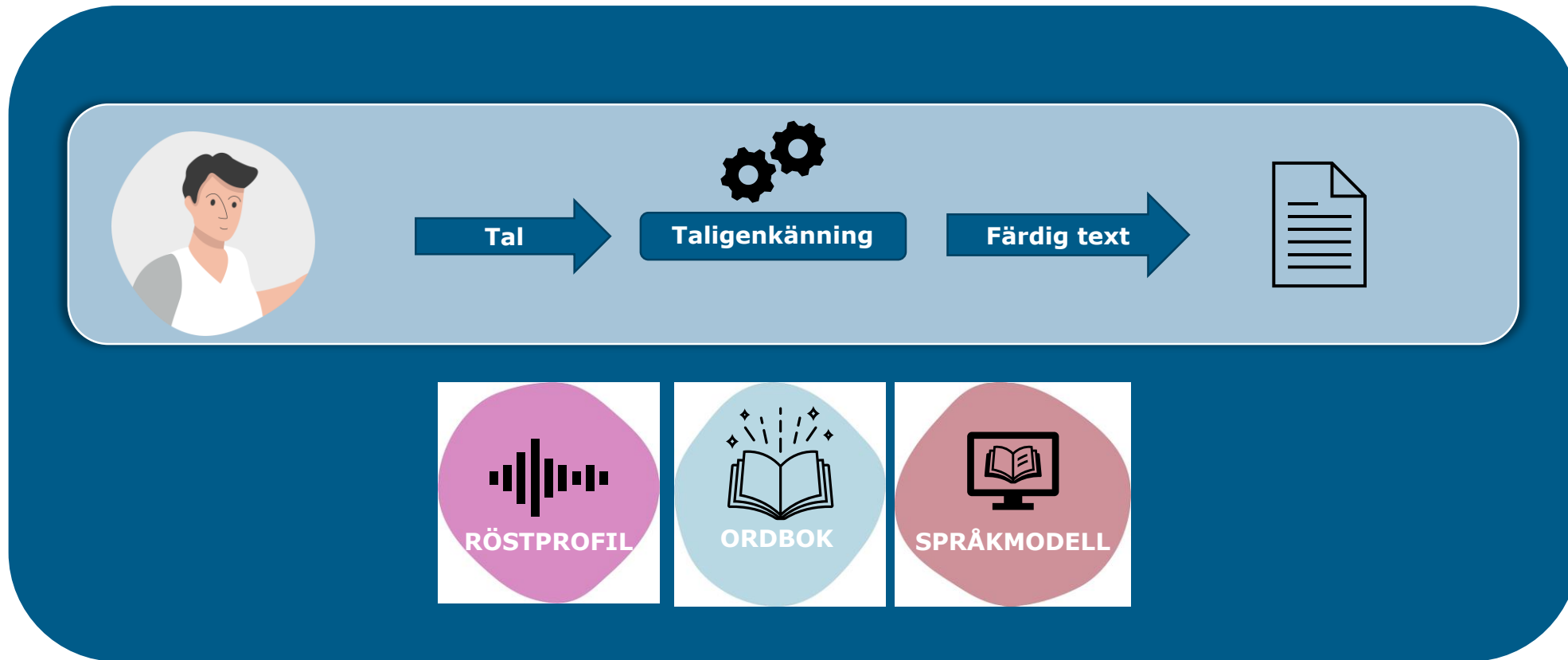
Varför Taligenkänning?

- **Realtidsdokumentation:** Dokumentation i anslutning till vårdmötet
 - **Tillgängligt**
Medför att information i journalen blir snabbare tillgänglig för både personal och patienter
 - **Snabbare**
TIK går snabbare än att skriva – gör det lättare att dokumentera i realtid
 - **Framtidens vård**
Taligenkänning med realtidsdokumentation är en förberedelse inför hur vi ska arbeta när Millennium införs

Taligenkänningsprocessen

Programmet bygger på en personlig röstprofil som tillsammans med den inbyggda ordboken och språkmodellen tolkar tal till text.

Taligenkänningsprocessen, detaljer

- **Röstprofil**

- Personlig och lär sig hur varje person uttalar orden
- Det går att skapa olika talkommandon, exempelvis för att öppna olika mallar i journalsystemet och lägga in färdiga standardtexter (autotexter)

- **Ordbok**

- Den centrala ordboken innehåller hundratusentals ord
- Kontrollerad stavning
- Personlig ordlista
- Ordlista på övergripande nivå kan skapas

- **Språkmodell**

- Baserad på kliniskt språk och medicinsk terminologi
- Statistisk språkmodell
 - fungerar efter sannolikheten att ett ord kommer efter ett annat
 - uppbyggd efter hur meningsuppbyggnaden ser ut
- Användarspecifik statistisk modell byggs upp

Del 2

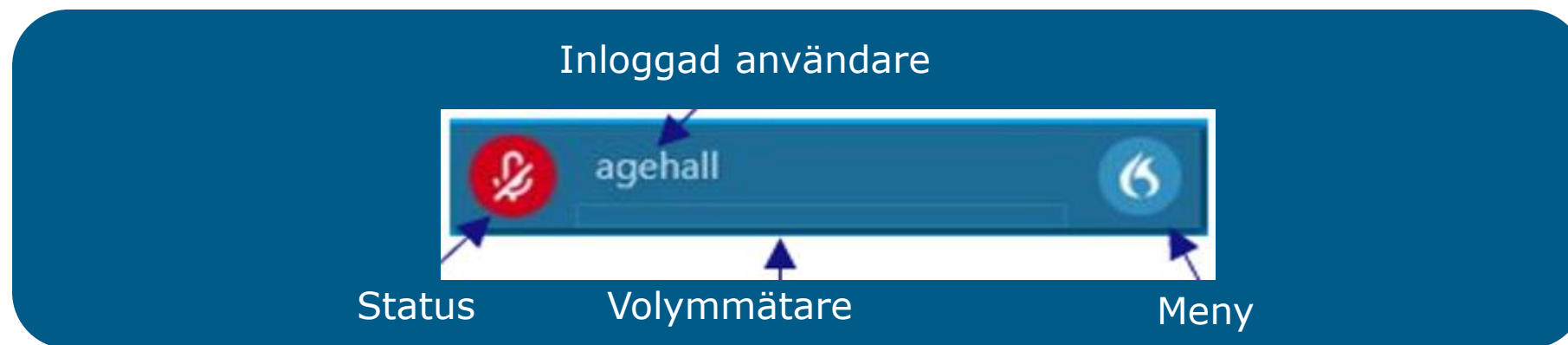
Dragon Medical One, överblick

Logga in

- Appen "Taligenkänning" nås via Startmenyn i nedre vänstra hörnet. Om du vill så högerklicka och lägg till den i ditt aktivitetsfält.
- **Inloggning**
 - Användarnamn: VGRID
 - Mikrofon: Välj den du skall använda.
(Koppla in innan du startar Dragon)
 - Språk: Svenska
 - Specialitet: Allmänmedicin
(Gäller för alla yrkeskategorier)

DragonBar

- Visas direkt efter inloggning.
- Visar om du spelar in och är menyn.
- Status:
 - **Röd** = Mikrofon används ej.
 - **Grön** = Mikrofonen används till taligenkänning

Diktafon eller headset

- **Diktafon**
 - knappar eller reglage styr Dragon
 - mus och tangentbord vid behov
- **Headset**
 - tillsammans med tangentbord och mus

Båda varianter är ok, men diktafon bättre i om kollegor är i samma rum eller vid problem med ordigenkänning.

Diktera i Melior/Obstetrix

- Öppna anteckning i Melior/Obstetrix
- Öppna sökord
- Placera markören där texten ska skrivas in
- För att taligenkänna håller du in knappen REC på diktafonen (starta och stoppa inspelning)
- Din text hamnar i skrivrutan på det sökord du öppnat. Redigera texten direkt i skrivrutan om den blir felaktig.
 - Markera hela eller del av meningen och säg eller skriv in ny information
- * Har du inte fokus i skrivrutan i Melior hamnar texten i en dikteringsruta i dragon. Säg "överför text" för att föra över den till Melior.

Orsak till vårdkontakt

Orsak till vårdkontakt

Instruktionsfilm Melior

Taligenkänning

Demonstration i Melior

När du taligenkänner

Tala som vanligt

- Ändra inte hastigheten på ditt tal och tala heller inte övertydligt

Försök att undvika långa pauser mitt i meningarna

- Ta hellre paus efter punkt eller i början av en ny mening.

Tala klart hela meningen

- Vid fel i texten ska du tala klart meningen och gå tillbaka och rätta innan du sparar
- Vänta inte på texten (den kommer med viss fördröjning)

Tala alltid in punkt, komma och andra skiljetecken

Tala inte in förkortningar

- Sägg hela frasen "utan anmärkning", "vid behov" o.s.v.

Tala in datum i rätt format

- 2023-01-20, 20 januari, 20 januari 2023

Del 3

Redigering och hjälp

Rättning av text

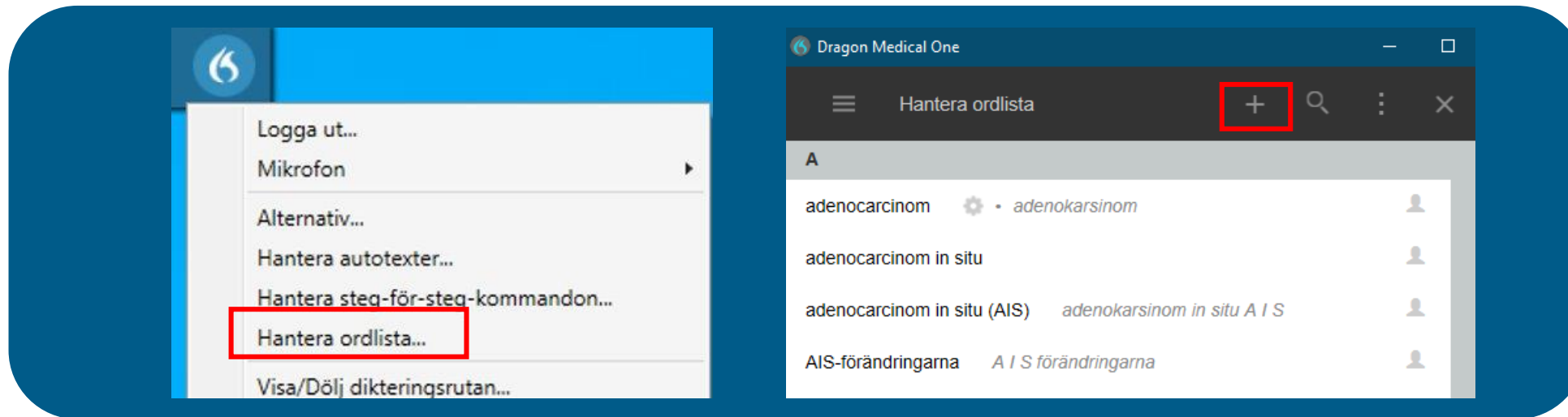
- **Om hela meningen eller större delar av en mening blir fel**
 - markera hela meningen och tala in den igen
- **När Dragon har uppfattat ett ord fel**
 - markera hela meningen och testa med att sätta in ordet i en annan kontext
- **För att din röstprofil ska bli bättre**
 - viktigt att rättningar sker innan du sparar din text
- **Markera och redigera ord och stycke**
 - Säg markera "XXX", för att markera ordet "XXX"
 - Säg "Markera XXXX till YYYY", för att markera allt mellan två ord.
 - Säg "Markera den här meningen", för att markera hel mening.

Okända ord

- **Ord måste finnas i ordboken för att kunna taligenkännas**
- **Får du inte igenkänning på ett ord**
 - prova att tala in det igen, testa minst 5 gånger
- **Om du fortfarande inte får igenkänning**
 - ordet finns troligtvis inte med i ordboken
 - skriv ordet med tangentbordet
- **Ofta använt ord**
 - lägg till det i din personliga ordlista
- **Ord som används av flera användare**
 - kan läggas in i central ordbok och bli tillgängligt för alla

Lägg till ord

- **Om Dragon efter flera försök inte förstår ett ord, till exempel egennamn, Ortsnamn, nya mediciner**
 - Lägg till i ordlista via menyalternativet "Hantera ordlista" och sedan på "+"
 - Ord du lägger till är direkt tillgängliga
 - Det är normalt att behöva lägga till ord (mer i början)
- **Ord kan delas på olika nivåer av administratörer**

Lägg till ord– alternativ för uttal

1. Säg "Lägg till i ordlista"
(Eller gå dit via menyn)
2. Skriv in ordet
3. Välj "använd standarduttal"
- (4). Välj att spela in hur just du uttalar ordet om 3 inte fungerar. Tryck på röd mikrofon.
- (5) Välj "Ange ordet som du skulle uttala det", om 3 och 4 inte blir bra. Skriv det som det låter (fonetiskt) t.ex. Gatorejd.

Varning 1: Man kan ta bort tillagda ord från ordlistan, men då blockeras de. Välj hellre att redigera dem, exempelvis till xxxyyyyzzz.

The screenshot shows the 'Dragon Medical One' application window with the 'Lägg till ord' (Add word) dialog box open. The dialog has a title bar with 'Tillbaka' and 'Hantera ordlista' buttons. The main content area is titled 'Lägg till ord' and contains a text input field with the text 'östersjötorsk'. Below the input field is a green button labeled 'Använd standarduttal'. Underneath is a paragraph of text: 'Dragon tillhandahåller standarduttalet baserat på ordets stavning. Om du uttalar det på ett annat sätt än hur det stavas kan du klicka på mikrofonikonen här och säga ordet som du normalt skulle uttala det.' Below this text is a red microphone icon with a white slash through it, indicating a recording function. At the bottom right of the dialog, there is a link that says 'Ange ordet som du skulle uttala det'. Five numbered arrows point to specific elements: arrow 2 points to the input field, arrow 3 points to the 'Använd standarduttal' button, arrow 4 points to the microphone icon, and arrow 5 points to the 'Ange ordet som du skulle uttala det' link.

Tips

- Säg "Vad kan jag säga" så kommer lista med detta upp.

Exempel ->

Du önskar	Säg
Ett nytt stycke	nytt stycke (markören hoppar ner två rader)
En ny rad	ny rad eller radbyte (markören hoppar ner en rad)
Markera ett ord för att ändra eller ta bort det	Säg markera och det ord du vill markera t.ex. markera sjukdom , när texten är blå kan du säga en ny text eller säga radera det
Markera all text	markera allt
Markera sista meningen	markera sista meningen
Markera föregående mening	markera föregående mening
Radera det du sa sist	ångra eller radera det
Ta bort det senaste ordet	radera ordet eller deleta ordet
Ångra den senast utförda åtgärden du gjort	ångra
Ställa markören i slutet av meningen	gå till slutet av meningen
Ställa markören i början av meningen	gå till början av meningen
Infoga en autotext	Ställ dig i journalen där du vill infoga din autotext och säg infoga och det du döpt din autotext till
Ta bort text i dikteringsrutan	ta bort texten
Överföra text till ett sökord från dikteringsrutan	överför texten (du kan även trycka på EOL-knappen på diktafonen)

Del 4

Autotexter och tips

Autotexter

- **Vad är autotexter?**

Autotexter är texter som skrivs automatiskt om du säger "infoga" följt av ett visst ord. Dragon har inga inbyggda autotexter, man måste göra dem själv, men de kan delas.

- **Skapa autotext**

1. Säg "skapa autotext", eller välj det i menyn.
2. Tryck +. Fyll sedan i Namn och Talad form t.ex. "Suicidriskbedömning"
3. Skriv in texten i rutan innehåll. Vill du ha ett redigerbart fält, använd hakparanteser.

Exempel: Allmäntillstånd: [Gott och opåverkat]

Öron: [Bleka och normalställda trumhinnor med normala ljusreflexer]

4. Tryck på "Tillämpa samtliga".

- **Använd autotext**

- Säg "Infoga XXX", där xxx är namnet du givit autotexten.
- Vill du hoppa mellan redigerbara fält, använd diktafonens knappar, eller säg "nästa fält". (Du kan också skapa en tangentbordsgenväg för detta t.ex. ctrl+).
- Om du säger "Acceptera standard" tar den bort alla hakparanteserna, men behåller texten du skrivit i dem.

Exempel på autotexter

Tips

- **Starta/Stoppa inspelning med headset:** Arbetar du med headset startar/stoppar du inspelning med plusknappen på numeriska tangentbordet.
- **Snabbkommando för "Ok/ Nästa sökord" i melior:**
 1. Gå till "Meny/Alternativ/Mikrofonens knappar/
 2. Välj t.ex. knappen F4 och välj "Tryck på kortkommando"
 3. Klicka på pennan, sedan håller du ned tangenten ALT och O samtidigt.
 4. Nu kan du trycka på tangent F4 på diktafonen för att gå till nästa sökord i Melior.
(Du kan göra liknande med tangentbordsknapp om du har headset)

Du kan lära dig mer om TIK t.ex. stegkommandon och mer om knappinställningar via [Lärportalen](#)

Stegkommandon

- När man är bekväm med TIK och Autotexter är Steg-för steg kommandon ett effektivt sätt att arbeta. Utbildning i detta kommer på Lärportalen.

Del 5

För de det berör: Kodning och administrativ kommunikation

Kodning

- I Melior kodas besök med Diagnoskod och med Åtgärds-koder. Dessa överförs inte automatiskt till Elvis där de också skall registreras. Enheten behöver ha en lösning på detta.
- Detsamma gäller uppgifter som man vill skall utföras av en annan medarbetare t.ex. "Skicka remiss" eller "Kalla patient".

Preliminär lösning

- Om enheten inte överenskommer annat är ett alternativ att göra enligt följande:
 1. **Dokumentera i Melior med TIK**, inklusive Diagnos och åtgärds-koder.
 2. **Öppna medspeech**, välj mall "TIK Kodning" eller "TIK administrativt" beroende på vad som skall göras. Säg "kodning" eller vad som skall göras.
 3. **Sekreterare lyssnar av medspeech** och registrerar, eller gör uppgifter.

OBS: Detta gäller bara om ni på enheten överenskommit om detta arbetssätt och alla inblandade är överens om arbetssättet!

Tips för Medspeech när TIK används

Diktafon med skjutreglage och Medspeech

- 1. För reglaget till rec**
- 2. Diktera**
- 3. Välj mall**
 - TIK Administrativt
 - TIK Kodning
- 4. Spara diktatet**
5. Vid samtidig inloggning i Dragon
 - Säg "ta bort texten" för att rensa dikteringsrutan i Dragon

